

ਸ਼੍ਰੇਣੀ - ਨੌਵੀਂ
ਸਾਲ 2024-25
ਸੰਗੀਤ-ਤਬਲਾ
ਪਾਠਕ੍ਰਮ (ਲਿਖਤੀ)
ਭਾਗ - ਓ

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਦੀਆਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਦਾਹਰਣ ਸਹਿਤ ਲਿਖੋ ।

- (ੳ) ਸੰਗੀਤ, ਲੈਅ, ਮਾਤਰਾ, ਤਾਲ, ਵਿਭਾਗ, ਸਮ, ਤਾਲੀ, ਖਾਲੀ, ਲੱਗੀ, ਤਿਹਾਈ, ਪੜ੍ਹਤ, ਠੇਕਾ ।
- (ਅ) ਲੈਅ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ: ਵਿਲੰਬਤ, ਮੱਧ, ਦਰੁੱਤ
- (ੲ) ਤਬਲਾ ਵਾਦਕ ਦੇ ਗੁਣ ਅਤੇ ਅੰਗੁਣ
- (ਸ) ਤਬਲੇ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ
- (ਹ) ਵਿਸ਼ਣੂ ਨਰਾਇਣ ਭਾਤਖੰਡੇ ਦੀ ਸੁਰਤਾਲ ਲਿਪੀ
- (ਕ) ਜੀਵਨੀ (1) ਉਸਤਾਦ ਮਲੰਗ ਖਾਂ (ਤਬਲਾ ਵਾਦਕ)
(2) ਉਸਤਾਦ ਅਯੋਧਿਆ ਪ੍ਰਸਾਦ (ਪਖਾਵਜੀ)
- (ਖ) ਤਬਲੇ ਦੇ ਵਰਣ

ਭਾਗ - ਅ

1. ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੀਆਂ ਤਾਲਾਂ (ਕਹਿਰਾਵਾ, ਦਾਦਰਾ ਅਤੇ ਤਿੰਨਤਾਲ) ਦੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ।
2. ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੀਆਂ ਤਾਲਾਂ (ਕਹਿਰਾਵਾ, ਦਾਦਰਾ ਅਤੇ ਤਿੰਨਤਾਲ) ਦੀ ਇਕਗੁਣ ਅਤੇ ਦੁਗੁਣ ਸਹਿਤ ਤਾਲ ਲਿਖੋ ।
3. ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੀਆਂ ਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀਆਂ ਅਤੇ ਤਿਹਾਈਆਂ ਨੂੰ ਲਿਪੀ ਬੱਧ ਕਰਨਾ ।
4. ਤਿੰਨਤਾਲ ਵਿੱਚ ਕਾਇਦਾ, ਪਲਟੇ, ਤਿਹਾਈ ਅਤੇ ਟੁਕੜੇ ਲਿਪੀ ਬੱਧ ਕਰਨਾ ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੀ ਰੂਪਰੇਖਾ (ਪ੍ਰਯੋਗੀ)

ਨੋਟ:-ਪ੍ਰਯੋਗੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੀ ਇੱਕ ਟੋਲੀ ਵਿੱਚ 9 ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ।
ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਮੌਕੇ ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ । ਪ੍ਰਯੋਗੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਲਿਖਤੀ ਪੇਪਰ ਤੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਹਿਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

1. ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਰਾਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੇ ਚੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਰਾਗ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਖਿਆਨ ਜਾਂ ਛੋਟੇ ਖਿਆਨ ਨੂੰ ਅਲਾਪ, ਤਾਨਾ ਸਮੇਤ ਗਾਇਨ ਕਰਨਾ । ਇਸ ਲਈ ਸਮਾਂ 4 ਮਿੰਟ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ।
2. ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਰਾਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪ੍ਰੀਖਿਅਕ ਦੀ ਚੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਖਿਆਨ ਜਾਂ ਛੋਟੇ ਖਿਆਨ ਨੂੰ ਅਲਾਪ, ਤਾਨਾ ਸਮੇਤ ਗਾਇਨ ਕਰਨਾ । ਇਸ ਲਈ ਸਮਾਂ 4 ਮਿੰਟ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ।
3. ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੀਆਂ ਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਤਾਲ ਦੇ ਬੋਲਾਂ ਨੂੰ ਹੱਥ ਨਾਲ ਤਾਲੀ ਦੇ ਕੇ ਉਚਾਰਣ ਕਰਨਾ । ਇਸ ਲਈ ਸਮਾਂ 4 ਮਿੰਟ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ।
4. ਦਿੱਤੀਆਂ ਸੁਰਸੰਗਤੀਆਂ ਤੋਂ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਰਾਗਾਂ ਦੀ ਜਾਣ ਪਛਾਣ ਕਰਨੀ । ਇਸ ਲਈ ਸਮਾਂ 4 ਮਿੰਟ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ।
5. ਉਪਰੋਕਤ ਰਾਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਰਾਗ ਵਿੱਚ ਭਜਨ, ਸ਼ਬਦ, ਲੋਕ ਗੀਤ ਦਾ ਗਾਇਨ ਕਰਨਾ । ਇਸ ਲਈ ਸਮਾਂ 4 ਮਿੰਟ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ।

ਪਾਠਕ੍ਰਮ (ਪ੍ਰਯੋਗੀ)

- (ੳ) ਦਾਦਰਾ, ਤਿੰਨ ਤਾਲ ਅਤੇ ਕਹਿਰਾਵਾ ਤਾਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਗੁਣ ਅਤੇ ਦੁਗੁਣ ਸਹਿਤ ਵਜਾਉਣਾ ।
- (ਅ) ਦਾਦਰਾ, ਤਿੰਨ ਤਾਲ ਅਤੇ ਕਹਿਰਾਵਾ ਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦੋ-ਦੋ ਲਗੀਆਂ ਤਿਹਾਈ ਸਹਿਤ ਵਜਾਉਣਾ।
- (ੲ) ਦਾਦਰਾ, ਤਿੰਨ ਤਾਲ ਅਤੇ ਕਹਿਰਾਵਾ ਤਾਲ ਤੇ ਕਹਿਰਾਵਾ ਤਾਲ ਦੀ ਇੱਕ ਗੁਣ ਅਤੇ ਦੁਗੁਣ ਸਹਿਤ ਪੜ੍ਹਤ ।
- (ਸ) ਤਿੰਨਤਾਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਇਦਾ, ਦੋ ਪਲਟੇ, ਤਿਹਾਈ ਅਤੇ ਦੋ ਟੁਕੜੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ।
- (ਹ) ਦਸ ਵਰਨਾਂ ਦੀ ਵਾਦਨ ਵਿਧੀ ।
- (ਕ) ਉਪਰੋਕਤ ਤਾਲਾਂ ਦੀ ਗਾਇਨ / ਵਾਦਨ ਨਾਲ ਸੰਗਤ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ।